

ข้อกำหนดความควยธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์

ก. บททั่วไป

1. ความเป็นมา

ประเทศไทยมีสถาบันทางการเงินเกิดขึ้น เป็นครั้งแรกในรูปของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งแรกคือ ธนาคารของกงและเปียงไฮ้ จำกัด ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พุทธศักราช 2431 เมื่อมีธนาคารพาณิชย์ขึ้น การติดต่อค้าขายตลอดจนการเงินทั้งภายในประเทศและกับต่างประเทศ เริ่มเจริญขึ้นและขยายตัวมากขึ้น หลังจากนั้นได้มีธนาคารเกิดขึ้นอีกหลายแห่ง ทั้งธนาคารของชาวต่างชาติและธนาคารที่จัดขึ้นโดยคนไทย ระยะเวลา 60 ปีหลังจากที่ธนาคารพาณิชย์แห่งแรกได้ตั้งขึ้น ความสำคัญของธนาคารได้มีเพิ่มขึ้น เป็นอย่างมากจนถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ยิ่งไปกว่านั้น ระบบเศรษฐกิจหรือตลาดทุนใหม่ ๆ ได้เกิดขึ้นอันเป็นผลทำให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบของสถาบันการเงินที่แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ได้ปรากฏขึ้น หนึ่งในบรรดาสถาบันการเงินเหล่านี้คือ บริษัทเงินทุน (Financial companies) บริษัทเงินทุนนี้มีบทบาทเป็นตัวเชื่อมหรือคอรของว่างระหว่างธนาคารพาณิชย์และประชาชน บริษัทเงินทุนที่ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทยคือ บริษัท สหณกิจไทย จำกัด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พุทธศักราช 2495 แต่เพิ่งเริ่มดำเนินงานธุรกิจเงินทุนเมื่อเดือนมีนาคม พุทธศักราช 2513 ส่วนบริษัทที่เริ่มดำเนินงานจริง ๆ เป็นแห่งแรกคือ บริษัท ไทยเซฟวิ่งทรัสต์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พุทธศักราช 2500

1.1 การพัฒนาตลาดทุน

ในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงสร้างสถาบันการเงินที่เหมาะสมและมีสมรรถภาพ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้รุดหน้าและมั่นคงยิ่งขึ้น ในปีพุทธศักราช 2510 รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนเอกชน สาขาสถาบันการเงินขึ้น เพื่อศึกษาและพิจารณามาตรการที่จะนำมาซึ่งโครงสร้างสถาบันการเงินที่เหมาะสมและมีสมรรถภาพ จาก

การเกิดมาและพิจารณา คณะกรรมการดังกล่าวได้ลงความเห็นว่ ตลาดทุน (Capital Market) เป็นส่วนหนึ่งของระบบการเงินที่ซึ่งได้รับการส่งเสริมให้เจริญเติบโตขึ้นโดยรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนั้น และได้ตกลงให้ธนาคารแห่งประเทศไทยว่าศาสตราจารย์ ซิดนีย์ เอ็ม. โรบบินส์ (Sidney M. Robbins) แห่งมหาวิทยาลัยโคโลัมเบีย นิวยอร์ก มาเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยวางโครงการพัฒนาตลาดทุนให้ โดยมีเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมปฏิบัติงานอยู่ด้วย ศาสตราจารย์โรบบินส์ได้เดินทางมาศึกษาและให้ข้อเสนอแนะขั้นต้นในระหว่างวันที่ 29 เมษายน - 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2512 หลังจากนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้เริ่มแผนดำเนินการต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายคือการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการดำเนินการตามโครงการพัฒนาตลาดทุน

1.2 กฎหมายกำกับดูแลสถาบันในตลาดทุน

มาตรการหนึ่งตามโครงการพัฒนาตลาดทุนนี้ได้แก่การตรากฎหมายให้สถาบันทั้งหลายในตลาดทุน อันประกอบไปด้วย นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Securities Brokers) ผู้ค้าหลักทรัพย์ (Securities Dealers) ผู้รับประกันผลการขายหลักทรัพย์ (Securities Underwriters) เป็นต้น ให้เข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางการ เพื่อทางการจะได้มีโอกาสศึกษาและติดตามการดำเนินงานของสถาบันเหล่านี้ รวมทั้งวางมาตรฐานในการดำเนินงานตามสมควร ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในสถาบันการเงินดังกล่าว

1.3 สถาบันการเงินใหม่ ๆ - "บริษัทเงินทุน"

ในขณะเดียวกันนับแต่ปี พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา ได้มีการตั้งสถาบันการเงินใหม่ ๆ ขึ้นหลายแห่ง ซึ่งส่วนมากประกอบธุรกิจไปในแนวที่คล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนหรือระดมเงินจากประชาชนและให้ผู้อื่นกู้ยืม สถาบันการเงินเหล่านี้อาจให้ชื่อได้ว่า "บริษัทเงินทุน" จำนวนและปริมาณธุรกิจของสถาบันการเงินดังกล่าวได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจกระทบกระเทือนประโยชน์ของประชาชน ความเป็นระเบียบของระบบการเงิน ตลอดจนนโยบายการเงินของประเทศได้ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดความจำเป็นและความเหมาะสมที่จะตรากฎหมายให้สถาบันการเงินเหล่านี้เข้าอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางการในนามองเดียวกับในกรณีของสถาบันต่าง ๆ ในตลาดทุน

1.4 หน้าที่ของบริษัการเงินทุน

หน้าที่ของบริษัการเงินทุนอาจกล่าวเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1.4.1 ระดมทุนหรือจัดหาทุนจากประชาชน วัตถุประสงค์ให้ประชาชนมีการออมทรัพย์ให้มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็นำเงินที่ออมได้นั้นมาลงทุนในรูปต่าง ๆ เช่น พันธบัตร หรือตั๋วสัญญาใช้เงิน เป็นต้น โดยการลงทุนนั้นจะให้อัตราผลตอบแทนที่พอจะจูงใจให้ประชาชนบางส่วนพอใจในการลงทุนนั้น เพื่อเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แล้ว เช่น ความเสี่ยง นอกจากบริษัการเงินทุนจะมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมทรัพย์ให้มากยิ่งขึ้นแล้ว ยังมีหน้าที่ที่จะส่งเสริมให้คนออมอย่างเต็มที่คือเงินของประชาชนทั้งหลายด้วย บริษัการเงินทุนต้องทำให้อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า เงินที่เขายืมมาลงทุนจะไม่สูง มีผลประโยชน์ตอบแทนในระดับสูงและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะพันธบัตรและตั๋วสัญญาใช้เงิน เวลาและดอกเบี้ยที่จ่ายจะต้องถูกต้องแม่นยำเสมอ

1.4.2 ให้อุปถัมภ์เงินทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อประโยชน์ในการพาณิชย์ การเงิน การจำหน่ายและการบริโภค เป็นหน้าที่ของบริษัการเงินทุนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนโดยทั่วไปที่ต้องการใช้บริการค้ำนี้ ให้คำแนะนำประกอบกับการให้อุปถัมภ์ เพื่อช่วยให้อุปถัมภ์เงินหมุนเวียนดีขึ้น เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมดีขึ้น ให้ความช่วยเหลือในกรณีที่เขาต้องการยืมสำหรับบุคคลผู้ที่มีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์ในการประกอบอาชีพ แต่ไม่มีเงินก่อน ก็สามารถนำรถยนต์ออกไปใช้ก่อนได้โดยจ่ายเงินครั้งแรกเพียงเล็กน้อยและค่อย ๆ ผ่อนชำระคืนภายหลัง จริงอยู่ถึงแม้บริษัการเงินทุนจะคิดผลตอบแทนบ้าง แต่โดยทั่วไป ผู้เขายืมก็จะได้ผลประโยชน์มากกว่ากับจำนวนเงินที่ตนเสียไป

1.4.3 มีหน้าที่ที่จะส่งเสริมให้คนออมและช่วยเหลือเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์และพันธบัตรของรัฐบาล เพื่อรัฐบาลจะได้นำเงินเหล่านี้กระจายไปสู่ประชาชนในรูปต่าง ๆ

เนื่องจากบริษัการเงินทุนมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ ดังนั้น เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกันและสะดวกในการควบคุมและตรวจสอบ รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังจึงได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับเงินทุนขึ้น เพื่อกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานของบริษัการเงินทุน ความประกาศของคณะกรรมการที่ 58 แห่งบริษัการเงินทุนมีดังนี้

2. ประกาศของคณะกรรมการ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58

2.1 กิจการที่ต้องขออนุญาต

เพื่อให้บรรลุดำเนินการประสงค์ คือการกำกับดูแลสถาบันต่าง ๆ ในตลาดทุนและสถาบันการเงินใหม่ ๆ ที่ประกอบธุรกิจคล้ายคลึงกับธนาคารพาณิชย์ คณะปฏิวัติจึงได้ออกประกาศฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน ส่วนหนึ่งของประกาศดังกล่าวกำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต

(1) "การจัดหาเงินลงทุนแล้วใหญ่ขึ้นกว่าเงินต้น หรือเอาเงินต้นขึ้นหรือลดหัวเงินหรือตราสาร เปลี่ยนชื่ออื่นหรือตราสารการ เครดิต"

(2) "การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหนี้หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือการจัดพิมพ์ตลาดหรือสถานที่อื่น เป็นศูนย์กลางการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว"

2.2 อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้อำนาจอนุญาตการประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะออกประกาศอีกครั้งหนึ่งให้กิจการเหล่านั้น เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต และในประกาศนั้นรัฐมนตรีจะกำหนดประเภทหรือลักษณะของกิจการด้วยก็ได้ เมื่อรัฐมนตรีประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ใดจะประกอบกิจการนั้นมิได้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี และในการอนุญาตรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนไว้ด้วยก็ได้ และเงื่อนไขที่กำหนดนั้น รัฐมนตรีจะแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเพิ่มก็ได้ อนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการ ตามที่กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 นี้ก็ได้

2.3 บทกำหนดโทษ

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประกาศ กำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ใดมีอาจประกอบกิจการขายที่ประกาศกำหนด โดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000.00 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนผู้ใดรับอนุญาตจากรัฐมนตรีแล้ว หากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตที่รัฐมนตรีกำหนดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 20,000.00 - บาท หรือในกรณีที่ไม่เห็นความผิดต่อเบื้องต้น ไม่ปรับอีกไม่เกินวันละ 1,000.00 บาท ตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

2.4 อำนาจตรวจสอบ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ได้ให้อำนาจตรวจสอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งใดแก่ ผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งใหม่ปฏิบัติการขายประกาศ ของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวไว้ด้วย กล่าวคือ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบในการ เ็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 หรือในกรณีที่ผู้ให้เหตุผลควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีได้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้างตน ผู้ประกอบการและผู้ให้หน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาต ของอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ความสมควร หากผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000.00 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.5 ผู้ประกอบธุรกิจอยู่แล้ว

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ได้กำหนดไว้แล้วว่า เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตแล้ว ผู้ซึ่งประกอบกิจการอยู่ในวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขออนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวภายใน 60 วัน นับแต่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตตามข้างตนแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปโดยจนกว่ารัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต จะเห็นได้ว่า หากกำหนดนี้เป็นการป้องกันมิให้เกิดอุปสรรคแก่การค้า เงินงานของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องของอยู่ก่อนแล้ว โดยไม่จำเป็น

จากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 56 มีใจความขอสรุปได้ว่า บริษัทเงินทุน เป็นกิจการ
ค้าขายอัน เป็นสาธารณูปโภค เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต และห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการ
นั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ลักษณะกว้าง ๆ ของบริษัทเงินทุนคือ จัดหาเงินลงทุน
แล้วในผู้ถือหุ้นเงินนั้น หรือเอาเงินนั้นหรือปล่อยค้ำเงิน หรือตราสาร เปลี่ยนเพื่ออื่น
หรือตราสารการเกเรคิด และในกระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการ เงินทุน
นั้น ซึ่งกระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการตาม
ที่กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 56

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวได้ออก เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2515

3. ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2515 ปลัดกระทรวงการคลังผู้ใช้อำนาจของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้อำนาจความความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 56
ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต และกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่
ต้องขออนุญาต รวมทั้งสิ้น 4 ฉบับ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งว่าด้วยธุรกิจเงินทุน
(Finance Business) และอีกส่วนหนึ่งว่าด้วยธุรกิจหลักทรัพย์ (Securities Business)
ประกาศกระทรวงการคลัง เหล่านี้มีผลให้ผู้ประกอบธุรกิจเงินทุนและผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
ต้องมาขอรับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงจะประกอบกิจการนั้น ๆ ได้
และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด ประกาศกระทรวงการ
คลังทั้ง 4 ฉบับได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 69 ตอนที่ 141 ลงวันที่
22 กันยายน พ.ศ. 2515 มีผลใช้บังคับนับจากวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ
นับแต่วันที่ 23 กันยายน 2515 เป็นต้นไป รายละเอียดเกี่ยวกับประกาศกระทรวงการคลัง
ทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วนนั้น ปรากฏดังจะกล่าวต่อไป

ข. ธุรกิจการเงิน

ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยธุรกิจเงินทุนแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับแรกเป็นการ
กำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต ฉบับที่สอง เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบ
กิจการที่ต้องขออนุญาต กิจการที่ต้องขออนุญาตในที่นี้คือ กิจการตามข้อ 5 (7) แห่งประ

กาของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 56 หรือกิจการ "การจัดหาเงินลงทุนแล้วโดยผู้กู้เงินนั้น หรือเอาเงินต้นหรือดอกเบี้ยเงินหรือตราสาร เปลี่ยนมือแล้วหรือตราสารการเครดิต" นี้เอง

1. ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต

1.1 ประเภทและลักษณะของกิจการที่ต้องขออนุญาต

ในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 56 กระทรวงการคลังได้กำหนดประเภทและลักษณะของกิจการที่ต้องขออนุญาตไว้ดังนี้

(1) กิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ (Commercial Finance Business)

ได้แก่ กิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและให้กู้ยืมระยะสั้น (คือไม่เกิน 1 ปี) รวมทั้งการเป็นผู้รับรอง ผู้รับอาวัด หรือผู้ต่อเช่าแทนในตั๋วเงิน เป็นทางค้าปกติ

(2) กิจการเงินทุนเพื่อการพัฒนา (Development Finance Business)

ได้แก่ กิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและให้กู้ยืมเงินระยะปานกลาง (คือเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี) หรือระยะยาว (คือเกิน 5 ปี) แก่กิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรม เป็นทางค้าปกติ

(3) กิจการเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริโภค (Sales and Consumer Finance Business)

ได้แก่ กิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชนและทำการตั้งค้ำไปนี้ เป็นทางค้าปกติ

(ก) ให้กู้ยืมเงินเพื่อให้ใช้เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าโดยชำระราคาเป็นงวด ๆ (Instalment Sale) หรือโดยให้เช่าซื้อ (Hire-Purchase)

(ข) ให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนเพื่อให้ใช้ในการซื้อสินค้าจากกิจการที่มิใช่ของตนเอง หรือ

(ค) รับโอนโดยมีค้ำคอบแทนซึ่งสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการจำหน่ายสินค้า (Factoring)

(4) กิจการเงินทุนเพื่อการเช่า (Housing Finance Business) ได้แก่

กิจการจัดหาเงินทุนจากประชาชน และทำการตั้งค้ำไปนี้ เป็นทางค้าปกติ

(ก) ให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชนเพื่อให้ไปสร้างกรรมสิทธิ์ในที่ดินและ/หรือ

มานที่อยู่อาศัย

- (ง) ใ้กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการจัดหาที่ดินและ/หรือบ้านที่อยู่อาศัย สำหรับ
จำหน่ายแก่ประชาชน หรือให้ประชาชนเช่าซื้อ หรือ
- (ค) จัดหาที่ดินและ/หรือบ้านที่อยู่อาศัยมาจำหน่ายแก่ประชาชน รวมทั้ง
ให้ประชาชนเช่าซื้อ

"ใ้กู้ยืมเงิน" หมายความว่า รวมถึง รับซื้อ ซ่อมแซม ครอบครอง หรือรับช่วงซ่อมแซมตัวเงิน
ตราสาร เปลี่ยนเมื่ออื่น หรือตราสารการ เสรกิต

"ใ้กู้ยืมเงินระยะสั้น" หมายความว่า ใ้กู้ยืมเงินที่มีกำหนดชำระคืน เพื่อวงจรวาง
หรือเพื่อผู้ันระยะเวลาอันกำหนดไว้ไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันใ้กู้ยืม

"ใ้กู้ยืมเงินระยะปานกลาง" หมายความว่า ใ้กู้ยืมเงินที่มีกำหนดชำระคืน เมื่อ
สิ้นสุดระยะเวลาอันกำหนดไว้เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันใ้กู้ยืม

"ใ้กู้ยืมเงินระยะยาว" หมายความว่า ใ้กู้ยืมเงินที่มีกำหนดชำระคืน เมื่อสิ้นสุดระยะ
เวลาอันกำหนดไว้เกิน 5 ปี นับแต่วันใ้กู้ยืม

1.2 ข้อหึงตั้ง เกต

หึงตั้ง เกตว่า กิจการที่เข้าขายเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่ง
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ของกระทรวงการ 2 ประการประกอบด้วย ประการแรก
คือ จัดหาเงินทุนจากประชาชน ประการที่สองคือ ใ้กู้ยืมเงินเห็นหรือนำเงินที่จัดหา
นั้นไปใ้ในทางใดทางหนึ่งตามที่ระบุไว้ข้างต้น กิจการที่กระทรวงการ เียงอย่างใดอย่างหนึ่ง
ในสองอย่างดังกล่าว ขอบใ้เขาขายเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต ถ้าว่า "ใ้กู้ยืมเงิน" ใน
ที่นี้หมายความว่ารวมถึงการรับซื้อ ซ่อมแซม หรือรับช่วงซ่อมแซมตัวเงิน ตราสาร เปลี่ยนเมื่ออื่น
หรือตราสารการ เสรกิต อนึ่ง ประกาศกระทรวงการ คลังฉบับที่ 101 ใ้ซึ่งมีกัมแกสทาบันการ
เงินที่มีกัมหมายและจะจัดตั้งขึ้น เช่น บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคาร
เพื่อการ เกษตรและสหกรณ์การ เกษตร ธนาคารอาคาร เียง เรง เรง เรง เป็นต้น

2. เงื่อนไขในการอนุญาตใ้ประกอบธุรกิจเงินทุน

เมื่อใดประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิ
วัติ ฉบับที่ 58 แล้ว กระทรวงการ คลังก็ใ้กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตใ้ประกอบกิจการ

ค้ำจุนแล้วไว้อย่าง โดยออกเป็นประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาต
 ให้ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ใน
 ประกาศนี้ได้ใจคำว่า "ธุรกิจเงินทุน" ให้หมายถึง กิจการที่ต้องขออนุญาตประเภทใดประเภท
 หนึ่งหรือหลายประเภทตามที่กระทรวงการคลังได้ประกาศไว้แล้ว กล่าวคือ กิจการ
 เงินทุนเพื่อการพาณิชย์ กิจการเงินทุนเพื่อการพัฒนา กิจการเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและ
 การบริโภค หรือกิจการเงินทุนเพื่อการเคหะ และได้ใจคำว่า "บริษัทเงินทุน" ในความ
 นี้ถึงบริษัทจำกัดซึ่งได้จดทะเบียนตามกฎหมายแห่งและพาณิชย์ และได้รับ
 อนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน เงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนในที่นี้ กล่าว
 ยึดนี้แห่งก็คือ กฎของยังคัมหรือออกกำหนดบริษัทเงินทุนถึงปฏิบัติตามที่ตนเอง

เงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนอาจแบ่ง เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

(1) ลักษณะการจำกัด การประกอบธุรกิจเงินทุนต้องกระทำในรูปบริษัทจำกัดซึ่งได้
 จดทะเบียนตามกฎหมายแห่งและพาณิชย์

(2) การยื่นคำขอรับอนุญาต แบ่ง เป็น 2 กรณี กรณีแรกได้แก่ ผู้ที่ยังมิได้ประกอบ
 ธุรกิจเงินทุน กรณีที่สองได้แก่ บริษัทจำกัดจดทะเบียนเป็นตามประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ที่
 ได้ประกอบธุรกิจในวันที่ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 19 กันยายน 2515
 เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50
 ใบบังคับ (คือวันที่ 23 กันยายน 2515)

การยื่นคำขอรับอนุญาตสำหรับทั้งสองกรณีให้กระทำผ่านธนาคารแห่งประเทศไทยตาม
 แบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แต่ต่างกันที่ว่า ในกรณีแรกให้กระทำเป็น 2 ชั้น
 กล่าวคือ ชั้นแรกเป็นการขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีโดยยังมิได้จัดตั้งบริษัทจำกัด (ตามแบบ
 คำขอ 1 ก. ส่วนที่ 1) หากได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว จึงดำเนินการเพื่อจัดตั้ง
 บริษัทจำกัดได้ เมื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดแล้วจึงถึงชั้นที่สองคือ การขอรับอนุญาต (ตามแบบคำขอ
 1 ก. ส่วนที่ 2) ซึ่งในชั้นนี้จะต้องแสดงเอกสารและรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทจำกัดที่ได้
 จัดตั้งขึ้นแล้ว

ส่วนในกรณีที่สอง ซึ่งเป็นกรณีที่ยื่นคำขอรับอนุญาตซึ่งมีฐานะเป็นบริษัทจำกัดอยู่แล้ว
 ให้กระทำเป็นชั้นเดียว คือขอรับอนุญาตเลย (ตามแบบคำขอ 1 ก.) พร้อมทั้งแสดงเอกสาร

และรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทจำกัดที่ยื่นขอรับอนุญาต ท่านเอง เกี่ยวกัในชั้นที่ที่สองของกรณีแรก

(3) ท่าน แบ่งเป็น 2 กรณี กรณีแรก ผู้ที่ยังมิได้ประกอบธุรกิจเงินทุนต้องมีทุนจดทะเบียน (เมื่อยื่นขอรับอนุญาต) ไม่นต่ำกว่า 40 ล้านบาท และมีหุ้นชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท กรณีที่สอง บริษัทจำกัดที่ได้ประกอบธุรกิจเงินทุนอยู่ในวันที่ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขอรับอนุญาตตามขอ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 5๐ ใจมั่งคัม (23 กันยายน 2515) หากมีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 40 ล้านบาท และมีหุ้นชำระแล้วต่ำกว่า 20 ล้านบาท ต้องจดทะเบียนใหม่ทุนและ/หรือเรียกชำระหุ้นเพิ่ม ให้ที่ทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท (ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท) ภายใน 1 ปี ไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท (ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท) ภายใน 3 ปี และไม่ต่ำกว่า 40 ล้านบาท (ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท) ภายใน 5 ปี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ประกาศกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ใจมั่งคัม (23 กันยายน 2515)

(4) ถ้าหาก การมีสาขาต้องไ้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี (ตามแบบคำขอ 2 ก.) สำหรับบริษัทจำกัดที่ได้ประกอบธุรกิจเงินทุนอยู่ในวันที่ 23 กันยายน 2515 โดยมีสาขาอยู่แล้วถ้าประสงค์จะมีสาขานั้นต่อไป ต้องขอรับอนุญาต (ตามแบบคำขอ 2 ข.) รวมกับการขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจเงินทุน

(5) การกระทำที่กองห้าม บริษัทเงินทุนต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

(ก) ลกทุนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(ข) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ มิใช่เพื่อใช้เป็นที่ตั้งสถานที่ดำเนินประกอบธุรกิจหรือสำหรับเป็นที่พักหรือเพื่อสวัสดิการสงเคราะห์ของพนักงานและลูกจ้างของบริษัทเงินทุนนั้นตามสมควร ทั้งนี้ ยกเว้นในกรณีบริษัทเงินทุนเพื่อการเคหะแะบริษัทเงินทุนเพื่อการพัฒนา ในกรณีทั้งสองนี้ หากได้อสังหาริมทรัพย์มาเนื่องจากการประกอบธุรกิจเงินทุน เช่น การบังคับชำระหนี้หรือการหลุดจำนองก็อาจมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นได้ แต่จะต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายใน 3 ปี นับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกมาเป็นของบริษัทเงินทุน หรือภายในกำหนดเวลาดังนั้นตามที่ไ้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย และในกรณีบริษัทเงินทุนเพื่อการเคหะก็อาจมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์สำหรับการประกอบธุรกิจของบริษัทได้ด้วย แต่

ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

พิจารณาต่อไปยังประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 21 กันยายน 2515 เรื่อง กำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตภายใต้ 5 (5) แห่งการประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 51 ข้อ 3 ซึ่งระบุยกเว้นว่า การประกอบกิจการเครดิตของเงิน (การรับจำนองอสังหาริมทรัพย์) การรับซื้อฝาก และการให้เช่าซื้อ ซึ่งเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตนั้น ไม่ใช้บังคับกับ "บริษัทเงินทุน" จึงเป็นที่เข้าใจว่า บริษัทเงินทุนย่อมอาจจะกระทำความกิจการที่กล่าวได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามประกาศดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง แต่ทั้งนี้ต้องเป็นภายใต้เงื่อนไขในการอนุญาตใหม่ประกอบธุรกิจเงินทุน และภายใต้ข้อกำหนดแห่งกฎหมายที่กั้น

(ก) ทรัพย์สินของบริษัทเงินทุนนั้นเป็นประกัน หากเป็นหุ้นของบริษัทเงินทุนอื่นหรือบริษัทจำกัดอื่น ไม่อยู่ในข่ายค่างาน

(ง) มีหุ้นในบริษัทจำกัดใดเป็นจำนวนเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดในบริษัทจำกัดนั้น แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นและเหตุผลสมควร บริษัทเงินทุนก็อาจจะถือหุ้นในบริษัทจำกัดอื่น เกินกว่าอัตราที่กำหนดไว้ก็ได้ โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(จ) ประกอบกิจการอื่นใดนอกจากการประกอบธุรกิจเงินทุนในประเภทที่ได้รับอนุญาต เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(ฉ) ในกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทเงินทุนนั้นกู้ยืมเงิน เว้นแต่การกู้ยืมเงินโดยมีทรัพย์สินอื่นเป็นประกัน เต็มจำนวนหนี้ หรือการกู้ยืมเงินตามระเบียบการสงเคราะห์พนักงานของบริษัทเงินทุนนั้น ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ รวมถึงการกู้ยืมเงินแก่บุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทเงินทุน (ตามที่ระบุไว้) ด้วย

(ช) ย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในกรณีที่บริษัทเงินทุนมีการกระทำใดที่ต้องห้ามตามข้อ (5) นี้ อยู่ก่อนได้รับอนุญาตใหม่บริษัทเงินทุนเลิกกระทำการนั้น ๆ ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ (23 กันยายน 2515) เว้นแต่ในกรณีที่บริษัทเงินทุนมีความผูกพันทางนิติกรรม เป็นเหตุให้ไม่สามารถเลิกกระทำการที่ค่างานนั้นได้ภายใน 1 ปี ก็ให้ยื่นขอความเห็นชอบจาก

ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยอาจจะขยายระยะเวลาไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

(6) เหตุการณ์ที่ของแจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เว้นแต่เหตุการณ์ดังต่อไปนี้ ในบริษัทเงินทุนแจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นหนังสือภายใน 15 วัน นับแต่วันที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น

(ก) การแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขหรือข้อบังคับของบริษัท

(ข) การเปลี่ยนแปลงกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัท

(ค) การนำผู้ใดในบุคคลผู้มีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัท

(7) คุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหาร หากมีในผู้ใดซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทเงินทุน

(ก) เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(ข) เคยถูกรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นกฎหมาย หรือความผิดอันใดกระทำโดยประมาท

(ค) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทเงินทุนที่ไม่อนุญาตสิ้นสุดตามข้อ 20 ของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดเงื่อนไขการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ห้องขออนุญาตตามข้อ 5 (7) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (หรือตามข้อ (14) ดังท้ายนี้) เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(ง) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทเงินทุนอื่น ซึ่งประกอบธุรกิจเงินทุนประเภทเดียวกัน

(8) งบดุลและผู้สอบบัญชี ให้บริษัทเงินทุนประกาศงบดุลภายใน 4 เดือน นับแต่วันที่สิ้นปีธุรกิจของบริษัท ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (แบบ บ.ง. 1 และแบบ บ.ง.ด. 1) และให้ผู้สอบบัญชีรับรอง ผู้สอบบัญชีที่ต้อง เป็นผู้ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบ และมีใบกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทเงินทุนนั้น ประกาศงบดุลดังกล่าวให้ปิดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัท และให้ลงในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่ง

ฉบับด้วย เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้อำนาจเป็นอย่างอื่น

(๕) การรายงาน ให้บริษัทเงินทุนยื่นรายงานหรือแสดง เอกสารตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดต่อธนาคารแห่งประเทศไทย โดยให้ยื่นตามระยะเวลาหรือเป็นครั้งคราวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(๑๐) การให้ถ้อยคำและแสดงหลักฐาน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ บริษัทเงินทุนต้องจัดให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้สอบบัญชีของบริษัทเงินทุนมาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานอื่น อันเกี่ยวกับกิจการของบริษัทเงินทุนนั้นตามความประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งความจริงในเรื่องนี้ก็ได้ระบุไว้แล้วในประกาศของคณะกรรมการที่ 58 ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 15 และได้อำนาจกรมหลวงไทยผู้ชักชวนหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 1๖

(๑๑) อำนาจในการกำหนดอัตรา วงเงิน และระยะเวลาต่าง ๆ ความเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุน รัฐมนตรีได้ให้อำนาจแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยในอันที่จะกำหนดอัตรา วงเงิน หรือระยะเวลาต่าง ๆ ในเกณฑ์ค่าสูงสุดหรือสูงสุดได้ แต่การกำหนดนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีก่อน สิ่งซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดได้แก่

- (ก) อัตราส่วนขั้นต่ำของสินทรัพย์สภาพคล่องต่อ เงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมหรือได้รับจากประชาชน
- (ข) อัตราส่วนขั้นต่ำของ เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง
- (ค) อัตราสูงสุดสำหรับดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัท เงินทุนพึงจ่าย
- (ง) อัตราสูงสุดสำหรับดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัท เงินทุนพึงเรียก
- (จ) อัตราสูงสุดสำหรับค่าบริการที่บริษัท เงินทุนพึง เรียก
- (ฉ) อัตราส่วนสูงสุดของ เงินในกู้ยืมแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งและ/หรือเงินลงทุนในกิจการของบุคคลนั้นต่อ เงินกองทุน
- (ช) จำนวนสูงสุดของ เงินในกู้ยืมและ/หรือลงทุนตามที่กล่าวในข้อ (ฉ)
- (ฉ) วงเงินขั้นต่ำในการกู้ยืม เงินหรือรับเงินจากประชาชน
- (ฅ) ระยะเวลาขั้นต่ำในการกู้ยืม เงิน หรือรับเงินจากประชาชน

ซึ่งดัง เกตว่า อัตรา วงเงิน และระยะเวลาต่าง ๆ ดังกล่าว ในขั้นต้นนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีใ้คกำหนด เพียงแต่มีการกำหนดให้อำนาจไว้เท่านั้น ในการกำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของธุรกิจเงินหมุนแต่ละประเภทก็ได้ อนึ่ง การกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยยกเว้น เรื่องอัตราดอกเบี้ยหรือส่วนลดและเรื่องค่าบริการ จะไม่มีผลให้ถึงก่อนครบกำหนด 15 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(12) ฐานะการเงิน เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า บริษัทเงินทุนใดที่ฐานะการเงินอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งให้บริษัทเงินทุนนั้นแก้ไข ทั้งนี้ โดยการวางมาตรฐานของฐานะการเงินไว้และให้บริษัทเงินทุนนั้นดำเนินการให้ฐานะการเงินของตนเข้าผู้มาตรฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(13) การหยุดชำระ ในกรณีที่บริษัทเงินทุนหยุดชำระตามปกติ ให้แจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นตัวหนังสือ พร้อมทั้ง เหตุผลโดยละเอียดไม่ช้ากว่าวันถัดไป

(14) การสิ้นสุดของใบอนุญาต เมื่อปรากฏว่า

(ก) บริษัทเงินทุนฝ่าฝืน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตประการใดประการหนึ่ง

(ข) ฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง

รัฐมนตรีจะสั่งให้บริษัทเงินทุนนั้นแก้ไขการที่ฝ่าฝืน ละเลย หรือแก้ไขฐานะการเงินหรือการดำเนินงานในถูกต้องบริบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้ ถ้าบริษัทเงินทุนนั้นมิได้ปฏิบัติตามแก้ไขในถูกต้องบริบูรณ์ตามที่รัฐมนตรีกำหนด ให้ถือว่า ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการนั้นสิ้นสุดลง²

² ข้อกำหนดว่าด้วยการตรวจสอบบริษัทเงินทุนและบทกำหนดโทษต่าง ๆ ปรากฏในประกาศของคณะกรรมการ ก.บ. ฉบับที่ 56 (ตามที่ได้สรุปไว้ในข้อ 2.3 และ 2.4 หน้า 4 - 5)

ค. ธุรกิจหลักทรัพย์

เนื่องจากบริษัทเงินทุนส่วนใหญ่มักจะประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ด้วย จึงขอเำเรื่องราวของธุรกิจหลักทรัพย์มากล่าวไว้ในที่นี้ด้วย

ประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยธุรกิจหลักทรัพย์มีแนวทางคล้ายคลึงกับในกรณีของธุรกิจเงินทุน คือ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ฉบับแรกเป็นการกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต ฉบับที่สอง เป็นการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตเช่นเดียวกับในกรณีประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยธุรกิจเงินทุน ต่างกันที่ว่า กิจการที่ต้องขออนุญาตในกรณีธุรกิจหลักทรัพย์ ได้แก่กิจการขอ 5 (ค) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 5๖ หรืออีกนัยหนึ่งคือกิจการ "การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในทรัพย์สินหรือทรัพย์สิน เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือตราสารหนี้ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือจัดการใหม่ในตลาดหรือตลาดที่วันเป็นศูนย์กลางซื้อขาย ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว" นั้นเอง

1. ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาต

ประเภทและลักษณะของกิจการที่ต้องขออนุญาต ในประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามขอ 5 (ค) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 5๖ ได้กำหนดประเภทและลักษณะของกิจการที่ต้องขออนุญาตไว้ ดังนี้

(1) กิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Securities - broker Business)

ได้แก่ กิจการค้าประเภทเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ให้แก่บุคคลอื่น โดยได้รับค่านายหน้าหรือค่าเหมาเป็นการตอบแทน

(2) กิจการค้าหลักทรัพย์ (Securities - dealer Business)

ได้แก่ กิจการค้าประเภทซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ในนามของตนเอง

002711

(3) กิจการที่ปรึกษาการลงทุน (Investment - advisor Business)

ได้แก่ กิจการให้คำแนะนำแก่ประชาชนไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม เกี่ยวกับมูลค่าของหลักทรัพย์ หรือความเหมาะสมในการลงทุน หรือซื้อหรือขายหลักทรัพย์ใด ๆ ทั้งนี้ โดยได้รับค่าบริการหรือค่าเหมาเป็นการตอบแทนสำหรับการนั้น

การลงทุนในที่นี้คือ การลงทุนโดยการซื้อหลักทรัพย์ มิได้หมายถึงการลงทุนทั่วไป ๆ

ไป เว้น การลงทุนจัดตั้งบริษัท หรือการลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรม เป็นต้น

(4) กิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Securities - "Underwriter" Business)

ได้แก่ กิจการรับจัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชน

การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ในที่นี้มีความหมายคล้ายคลึงกับ Securities

Underwriting ซึ่งรวมทั้งประเภท Firm และ Best - efforts แต่ไม่เหมือนกันที่เกี่ยว
คือจุดนำที่อยู่ที่การจัดการ มีไข้อยู่ที่การรับประกันหรือไม่รับประกันโดยการขายเช่นในกรณีของ
Securities Underwriting ทั่ว ๆ ไป และแตกต่างกับการเป็น "นายหน้า (Broker) "

ในส่วนที่การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์แก่ประชาชน มีไข้เป็นการกระทำแบบบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

(5) กิจการจัดการลงทุน (Investment - manager Business) ได้แก่ กิจการจัด

การลงทุนตามโครงการ โดยการออกตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ของแต่ละ
โครงการจำหน่ายแก่ประชาชน และนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายตราสารหรือหลักฐานแสดง
สิทธินี้ไปลงทุนในหลักทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในโครงการ

กิจการจัดการลงทุนในที่นี้ มีความหมายคล้ายคลึงกับ Mutual Fund หรือ Unit
Trust ในด้านหลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนในด้านปฏิบัติจะแตกต่างกัน เนื่องจากความ
แตกต่างของลักษณะและโครงสร้างกฎหมายในแต่ละประเทศ ในประเทศไทยได้บัญญัติเรียกกิจ
การประเภทนี้ว่า "กองทุนรวม"

อนึ่ง มีข้อพึงสัง เกตว่า

(ก) คำว่า "หลักทรัพย์" ที่ปรากฏข้างต้น หมายความว่า

(1) ตัวเงินคลัง

(2) เงินปันผล ตัวแลกเปลี่ยน ตัวสัญญาใช้เงินหรือตราสารพาณิชย์อื่น

(3) หุ้นหรือหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิในหุ้นหรือหุ้นกู้ หรือใบสำคัญ แสดง
การ เข้าชื่อขอหุ้นหรือหุ้นกู้

(4) ใบสำคัญ แสดงสิทธิในเงินปันผลหรือคอกเบี้ยจากหลักทรัพย์

(5) ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของ โครงการลงทุน ซึ่งผู้
ประกอบกิจการจัดการลงทุนไม่ว่าในหรือนอกประเทศ เป็นผู้ออก

(เช่น ตราสารแสดงหน่วยลงทุนของ "กองทุนรวม" เป็นต้น)

(ข) กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (6) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 รวมถึงกิจการการจัดใหม่ในตลาดหรือสถานที่อื่น เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ (เช่น ใบฉั้บตร หุ้น หุ้นกู้ เบอื้แทน) ซึ่งเข้าลักษณะของกิจการ "ตลาดหุ้น" นั้นเอง อย่างไรก็ตาม ในชั้นนี้ ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 19 กันยายน 2515 เรื่องกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (8) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ยังมิได้กำหนดให้ "ตลาดหุ้น" เขาขายเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต ฉะนั้น ประกอบกิจการ "ตลาดหุ้น" จึงสามารถประกอบกิจการต่อไปได้โดยมิต้องขอรับอนุญาตจากรัฐมนตรี

2. เงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

เมื่อได้ประกาศกำหนดกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (8) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 56 แล้ว กระทรวงการคลังก็ได้กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวไว้ด้วยว่านองเดียวกับในกรณีของธุรกิจเงินทุน โดยออกเป็นประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 (6) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ในประกาศนี้ได้ใช้คำว่า "ธุรกิจหลักทรัพย์" ให้หมายถึงกิจการที่ต้องขออนุญาตประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทตามที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดไว้แล้ว กล่าวคือ กิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ กิจการที่ปรึกษาการลงทุน กิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หรือกิจการจัดการลงทุน และได้ใช้คำว่า "บริษัทหลักทรัพย์" โดยให้หมายถึงบริษัทจำกัดซึ่งได้จดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ เงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในที่นี้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ กฎข้อบังคับหรือข้อกำหนดของบริษัทหลักทรัพย์ที่ปฏิบัติตามที่

เอง

เงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อาจแบ่ง เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

(1) ลักษณะการจัดตั้ง ทำนองเดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ต้องกระทำในรูปบริษัทจำกัดซึ่งได้จดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(2) การยื่นคำขอรับอนุญาต ทำนองเดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ แบ่ง เป็น

2 กรณี กรณีแรกได้แก่กรณีที่ยังมีใ้ใคร่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ กรณีที่สองได้แก่กรณีที่จำกัดจดทะเบียน
เขียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ใ้ใคร่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อยู่ในวันที่ประกาศกระทรวง
การคลังลงวันที่ 19 กันยายน 2515 เรื่อง กำหนดกิจการใ้ใคร่ขออนุญาตตามขอ 5
(8) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ใ้บังคับ (23 กันยายน 2515)

การยื่นคำขอรับอนุญาตฉบับถึง 2 กรณี ใ้กระทรวงพาณิชย์แห่งประเทศไทย
ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด แต่ต่างกันที่ว่า ในกรณีแรกใ้ใคร่ทำเป็น 2 ชั้น
กล่าวคือ ชั้นแรกเป็นการขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีใ้ใคร่ยังมีใ้ใคร่จำกัด (ตามแบบ
คำขอ 1.1 ก. ส่วนที่ 1) หากใ้ใคร่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีใ้ใคร่แล้ว จึงดำเนินการใ้ใคร่จัดตั้ง
บริษัทจำกัดใ้ใคร่ เมื่อจัดตั้งบริษัทจำกัดใ้ใคร่แล้วจึงถึงชั้นที่สองคือ การขอรับอนุญาต (ตามแบบคำขอ
1.1 ก. ส่วนที่ 2) ซึ่งในชั้นใ้ใคร่จะคงแสดงเอกสารและรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทจำกัด
ใ้ใคร่ใ้ใคร่จัดตั้งขึ้นด้วย

ส่วนในกรณีที่สอง ซึ่ง เป็นกรณีที่ใ้ใคร่ยื่นคำขอรับอนุญาตใ้ใคร่ใ้ใคร่เป็นบริษัทจำกัดอยู่แล้ว
ใ้ใคร่ทำเป็นชั้นใ้ใคร่คือขอรับอนุญาตเลย (ตามแบบคำขอ 1.1 ข.) พร้อมทั้งแสดงเอกสาร
และรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับบริษัทจำกัดใ้ใคร่ยื่นขอรับอนุญาตใ้ใคร่เอง เกี่ยวกับในชั้นที่สองของกรณี
แรก

(3) พบ แบ่งเป็น 2 กรณี กรณีแรกได้แก่ใ้ใคร่ใ้ใคร่ใ้ใคร่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ใน
กรณีที่ บริษัทหลักทรัพย์ใ้ใคร่ประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ กิจการหลักทรัพย์ กิจ
การที่ปรึกษาการลงทุน หรือกิจการจัดการลงทุน ต้องมีทุนจดทะเบียน (เมื่อยื่นขอรับอนุญาต)
ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาท ส่วนบริษัทหลักทรัพย์ใ้ใคร่ประกอบกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ต้องมีทุนจ
ทะเบียน (เมื่อยื่นขอรับอนุญาต) ไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท

กรณีที่สอง ได้แก่กรณีที่ใ้ใคร่ใ้ใคร่ใ้ใคร่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อยู่ในวันที่ประกาศกระทรวง
การคลัง เรื่อง กำหนดกิจการใ้ใคร่ขออนุญาตตามขอ 5 (8) แห่งประกาศของคณะปฏิ
วัติ ฉบับที่ 58 ใ้บังคับ (23 กันยายน 2515) หากมีทุนจดทะเบียนใ้ใคร่ต่ำกว่าจำนวนเงินใ้ใคร่ระบุ
ใ้ใคร่ข้างต้น ต้องจดทะเบียนใ้ใคร่เพิ่มเติมใ้ใคร่ไปตามใ้ใคร่ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ประกาศกำหนด
เงื่อนไขใ้ใคร่ในการอนุญาตใ้ใคร่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ใ้ใคร่ใ้ใคร่ (23 กันยายน 2515)

จะเห็นได้ว่า มูลค่าของทุนใ้ใคร่บริษัทหลักทรัพย์ใ้ใคร่ใ้ใคร่ใ้ใคร่ต่ำกว่าใ้ใคร่ใ้ใคร่ใ้ใคร่เงินทุน

มาก ชึ่ง ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์หลายประเภท ในชื่อ เดียวกัน จุดที่เขียนของประเภทที่ได้มีการกำหนดจุดที่เขียนไว้สูงที่สุดเท่านั้น เช่น บริษัทหลักทรัพย์ที่มีประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์รวม ๆ กัน จะต้องมีจุดที่เขียนไปมากกว่า 5 ล้านบาท (มีใช้ 6 ล้านบาท)

(4) นายหน้าทำเอง เกี่ยวกัในธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ การที่นายหน้าเองได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี และดำเนินบริษัทจำกัดที่มีประกอบธุรกิจหลักทรัพย์อยู่ในวันที่ 25 กันยายน 2515 โดยมีสาขาอยู่แล้ว ถ้าประสงค์จะมีสาขาที่เหลือไป ต้องขอรับอนุญาตพร้อมกับการขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์

(5) การกระทำที่ของห้าม บริษัทหลักทรัพย์ต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

(ก) จดทะเบียนโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

(ข) กระทำการใด ๆ อันจะทำให้ถูกค่าหรือมูลค่าทั่วไปเข้าไปติดเกี่ยวกับราคาหุ้น ค่า และลักษณะของหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

(ค) กระทำการใด ๆ อันเป็นการเอาเปรียบมูลค่าหรือมูลค่าที่เกี่ยวข้องอย่างไม่เป็นธรรม

(ง) รับค่านายหน้าหรือค่าบำเหน็จหรือค่าบริการอื่น เนื่องในการซื้อ ขาย หรือ แลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ที่เป็นหรือเพื่อเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง เว้นแต่เป็นการซื้อหลักทรัพย์เนื่องจากการประกอบกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ตัวอย่างเช่น บริษัทหลักทรัพย์จะกระทำการนี้ในฐานะนายหน้า (Broker ซึ่งยอมได้รับค่านายหน้าเป็นการตอบแทน) และในฐานะผู้ค้า (Dealer ซึ่งยอมได้ส่วนต่างระหว่างราคาซื้อและราคาขายเป็นการตอบแทน) ร่วมกันมิได้ แต่หากบริษัทหลักทรัพย์ทำการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองก่อนที่จะจำหน่ายแก่ประชาชน ในกรณีเช่นนี้ บริษัทหลักทรัพย์จะรับค่านายหน้าหรือค่าบริการเพื่อเป็นผลตอบแทนการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ตนกระทำก็ย่อมรับค่านายหน้าหรือค่าบริการนั้นได้

(6) คุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหาร ทำเอง เกี่ยวกัในกรณีที่ธุรกิจเงินทุน คือ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้มี

อำนาจในการจัดการของบริษัลดัทช์

(ก) เกษเป็นบุคคลล้มละลาย

(ข) เกษต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็น
อยู่ในหรือความผิดอันใดกระทำโดยประมาท

(ค) เกษเป็นกรรมการที่ไม่อนุเคราะห์สุดลงตามข้อ 17 ของประกาศกระทรวง
การคลัง เรื่อง กำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตให้ประกอบกิจการที่ต้องขอ
อนุญาตตามข้อ 5 (๔) แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 หรือตามข้อ
(16) ข้างบนนี้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(ง) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้ชำนาญในการจัดการของบริษัลดัทช์
หรืออื่นซึ่งประกอบธุรกิจหลักหรือประเภทเดียวกัน

(7) หัวหน้าหรือนายหน้า การถึงบุคคลใดเป็นตัวแทนหรือนายหน้าของบริษัลดัทช์
หรือต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(๘) เหตุการณ์ที่ต้องแจ้งแก่นายการแห่งประเทศไทย เมื่อมีเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ ให้
บริษัลดัทช์แจ้งแก่นายการแห่งประเทศไทยเป็นหนังสือภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีเหตุ
การณ์นั้นเกิดขึ้น

(ก) การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิ หรือฉบบังคัมของบริษัท

(ข) การย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาของบริษัท

(ค) การเปลี่ยนแปลงกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานผู้ชำนาญในการจัดการ
ของบริษัท

(ง) การนำหุ้นใหม่บุคคลอื่นที่อำนาจเด็ดขาดในการบริหารงานของบริษัท (ซึ่ง
ซึ่งเกินกว่า "เก้าสิบ")

(จ) การที่บริษัทมีเงินในบริษัทจำกัดก่อนเกินร้อยละ 20 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดใน
บริษัทจำกัดนั้น เว้นแต่การมีหุ้นเนื่องมาจากการประกอบกิจการ ค่าหลักหรือ
หรือกิจการจัดจำหน่ายหลักหรือ นั่นคือ หากบริษัทมีหุ้นเกินกว่า
จำนวนที่กำหนดไว้ หรือเพื่อจัดจำหน่ายแก่ประชาชน ในกรณีนี้ไม่ว่า

หุ้นที่ออกมาเป็นจำนวนเท่าใด ก็ไม่จำเป็นต้องแจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย แต่หากบริษัทหลักทรัพย์นำเงินไปลงทุนซื้อหุ้นเพื่อเป็นเจ้าของบริษัทใด บริษัทหนึ่ง เป็นจำนวนเกินร้อยละ 20 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัทนั้น เช่นนี้ก็จะถือว่าได้ แผลตงแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบ แต่ทั้งนี้มิใช่เป็นการ "ห้าม" มิให้ลงทุนในบริษัทจำกัดเกินเกินอัตราส่วนที่กล่าวไว้ในกรณีของบริษัทเงินแทน

(๙) การจัดทำหมายเรียกบัญชี การจัดทำหมายหลักทรัพย์แต่ละครั้ง บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และมีใบของขอความเห็นชอบ ฉะนั้น หากยังมีใ้ดำเนินการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ผู้ประกอบกิจการจัดทำหมายหลักทรัพย์ก็อาจกระทำได้ตามที่เห็นควร

ฉะนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยยังมีใ้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว และในการกำหนดนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เรียง เดือนตุลาคม 2515)

(10) การจัดการลงทุน การจัดการลงทุนแต่ละโครงการ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และมีใบของขอความเห็นชอบ ฉะนั้น ท่านอง เดียวกับในกรณีการจัดทำหมายหลักทรัพย์

(11) งบดุลและผู้สอบบัญชี ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน ในบริษัทหลักทรัพย์ประกาศงบดุลภายใน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นปีธุรกิจของบริษัทตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (แบบ บ.ด. 1 หรือ บ.ง.ด. 1) และมีผู้สอบบัญชีรับรอง ผู้สอบบัญชีใ้ต้องเป็นผู้ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบ และมีใบกรรมการ พนักงาน หรือลูกจ้างของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ประกาศงบดุลดังกล่าวให้ผิดไว้ในที่เปิดเผย จ. สำนักงานของบริษัท และใ้ลงในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับด้วย เว้นแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยใ้กำหนดเป็นอย่างอื่น

(12) การรายงาน ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ ในบริษัทหลักทรัพย์ยื่นรายงานหรือแสดง เอกสารตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตามระยะเวลา หรือเป็นครั้งคราวตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(13) การให้ลดยกค่าและแสดงหลักฐาน ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ บริษัทหลักทรัพย์ต้องจัดให้กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้สอบบัญชีของบริษัทหลักทรัพย์มาให้ลดยกค่า หรือแสดงสมุด มีชี เอกสาร และหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับกิจการของบริษัทหลักทรัพย์นั้นตามความประสงค์ของพนักงานเจ้าหน้าที่

(14) ฐานะการเงิน ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า บริษัทหลักทรัพย์ใดมีฐานะการเงินอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชน ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขหนี้โดยการวางมาตรฐานของฐานะการเงินไว้ และให้บริษัทเงินทุนนั้นดำเนินการให้ฐานะการเงินของตนเข้าสู่มาตรฐานดังกล่าวภายในระยะเวลาตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

(15) การหยุดทำการ ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์หยุดทำการตามปกติ ในแจ้งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหนังสือ พร้อมทั้งเหตุผลโดยละเอียดไปว่ากว่าวันที่ ไม่

(16) การล้มเลิกของใบอนุญาต ท่านอง เดียวกับในกรณีธุรกิจเงินทุน กล่าวคือ เมื่อปรากฏว่า

(ก) บริษัทหลักทรัพย์ฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตประกอบการใดประการหนึ่ง

(ข) ฐานะการเงิน หรือการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนอย่างร้ายแรง

รัฐมนตรีจะสั่งให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นแก้ไขการที่ได้ฝ่าฝืน ละเลย หรือแก้ไขฐานะการเงินหรือการดำเนินงานในถูกต้องบริบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ถ้าบริษัทหลักทรัพย์นั้นมิได้ปฏิบัติตามแก้ไขในถูกต้องบริบูรณ์ตามที่รัฐมนตรีกำหนด ให้ถือว่า ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการนั้นสิ้นสุดลง ³

³ ข้อกำหนดว่าด้วยการตรวจสอบบริษัทหลักทรัพย์และบทกำหนดโทษต่าง ๆ ปรากฏในประกาศของคณะกรรมการกฤษฎีกาฉบับที่ 56 (ตามที่ได้นำไปไว้ในข้อ 2.3 และ 2.4 หน้า 4 และ 5)

ง. แบบ บ.ง. 1

คำอธิบายเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีของบริษัการเงินทุน (แบบ บ.ง. 1)

ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง แบบงบดุลของบริษัการเงินทุน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำหนดแบบพร้อมด้วยรายการต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นงบดุล มีคำอธิบายถึงความหมายและขอบเขตของรายการเหล่านั้นไว้โดยชัดเจน จะขอยกมากล่าวดังต่อไปนี้

"งบดุล" ให้จัดทำขึ้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ๆ แสดงจำนวนเงินของทรัพย์สิน เงิน และส่วนของผู้ถือหุ้น เปรียบเทียบระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีก่อนกับปัจจุบัน เว้นแต่จะเป็นกิจการเริ่มตั้งใหม่ โดยเรียงลำดับและแสดงรายการและ/หรือประเภทอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. ทรัพย์สิน

1.1 ทรัพย์สินหมุนเวียน

1.1.1 เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร ใหรรวมถึงเงินฝากธนาคารที่ที่กำหนดระยะเวลา

1.1.2 เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึงหลักทรัพย์ทุกประเภทที่จะถึงกำหนดชำระในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป หรือหลักทรัพย์ที่บริษัทได้ลงทุนซื้อไว้เพื่อขายผลประโยชน์ โดยคาดว่าจะถือไว้ในระยะสั้น ทั้งนี้ ให้แสดงเป็นยอดรวมในราคาทุน และให้แสดงราคาตลาด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

1.1.3 ตั๋วเงินรับ หมายถึง ตั๋วแลกเงิน และตั๋วสัญญาใช้เงินของกิจการ ซึ่งได้รับมาจากการชำระหนี้จากลูกหนี้โดยตรง การรับโอนโดยการสลับหนี้และสงมอบ หรือโดยการรับซื้อลดตั๋วเงิน โดยแยกแสดงตามประเภทของตั๋วเงินรับ

- เมื่อบางตาม

- ระยะสั้น

ในกรณีที่นำตั๋วเงินรับไปขายลด หรือนำตั๋วเงินรับไปรับเงินก่อนกำหนด ให้นำเงินจำนวนนั้นไปหักก่อนออกยอดสุทธิของแต่ละประเภท โดยถือเป็นหนี้ที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Liability) ประเภทหนึ่ง

1.1.4 ถูกเก็บ ให้รวมถึงถูกเก็บการค้าหรือถูกเก็บโดยชำระ ถูกเก็บเงินให้กู้ยืมแก่พนักงานหรือลูกจ้าง ถูกเก็บเงินหนึ่งจะใคร้ชำระภายในระยะเวลาที่เรื่็ดกไป โดยแสดง เป็นยอดรวมสุทธิ

1.1.5 ทรัพย์สินเพื่อขาย ให้รวมถึงทรัพย์สินที่ได้รับ เนื่องจากการบังคับชำระหนี้ หรือการมีที่คืนไว้เพื่อการจัดสรร

1.1.6 ในกรณีทรัพย์สินหมุนเวียนใดก็ตามจำนวนเงินตั้งแค่อยอดละ 10 ของยอดรวมทรัพย์สินหมุนเวียนขึ้นไป ให้แยกเป็นประเภทตามขอเท็จจริง นอกนั้นให้แสดง เป็นยอดรวมใน "ทรัพย์สินหมุนเวียนอื่น"

1.2 ถูกชำระระยะยาว ให้แยกแสดงออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.2.1 ถูกเก็บตามสัญญาชำระ ให้รวมถึงถูกเก็บโดยชำระอื่นที่ไม่ได้รวมอยู่ในถูกเก็บ 1.1.4

1.2.2 ถูกเก็บอื่น ให้รวมถึงเงินให้กู้ยืมโดยตรง

1.3 เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง เงินลงทุนในหลักทรัพ์อื่นที่มีได้รวมอยู่ในรายการ 1.1.2 โดยแยกแสดงออกในราคาทุนเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.3.1 หลักทรัพ์รัฐบาล รวมถึงหลักทรัพ์รัฐบาล เป็นคู่ค้าประกันทั้ง เงินต้นและดอกเบี้ย

1.3.2 ทุนกู

1.3.3 ทุนทุน

โดยเก็บหาเงินทุนให้ระบุงสารสำคัญแห่งเงินไขไวควย

1.4 ทรัพย์สินถาวร ให้แสดงยอดสุทธิและแยกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.4.1 ที่ทำการและเครื่องใช้ ให้รวมถึงยานพาหนะและสัญญาเช่าที่ทำการระยะยาว

1.4.2 อสังหาริมทรัพย์อื่น ให้รวมถึงทรัพย์สินที่มีได้ไว้เพื่อการดำเนินงานตามปกติ เช่น สถานที่สำหรับเป็นที่พักหรือเพื่อสวัสดิสังเคราะห์ของพนักงานและลูกจ้างของบริษัทเงินทุนอื่น

1.5 ทรัพย์สินอื่น หมายถึงทรัพย์สินที่ไม่อาจระบุไว้ในรายการ 1.1 ถึง 1.4 โดยแสดง เป็นยอดรวมสุทธิ

1.6 รายการรอกการคัมขี ให้แสดง เป็นขอรรวมสุทธิ

2. หนี้สิน

2.1 หนี้สินหมุนเวียน ให้แยกแแสดง เป็น 6 ประเภท ดังนี้

2.1.1 เงินเบิกเกินบัญชี

2.1.2 หนี้เงินจ่าย

2.1.3 เงินกู้ยืม

2.1.4 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

2.1.5 รายรับรับล่วงหน้า

2.1.6 ในกรณีที่หนี้สินหมุนเวียนใหม่จำนวนตั้งแต่ละ 1% ของขอรรวมหนี้สินหมุนเวียนขึ้นไป ให้แสดง เป็นประเภทตามข้อเท็จจริง นอกนั้นให้แสดง เป็นขอรรวมใน "หนี้สินหมุนเวียนอื่น"

ในกรณีหนี้เงินจ่าย ให้แยกออกเป็น

- เมื่อหลวงตาม
- ตามเงื่อนไขรับซื้อคืน
- ระยะสั้น

2.2 หนี้สินระยะยาว ให้แยกประเภทตามความเหมาะสมของกิจการ โดยแสดง เรียงลำดับตามระยะเวลาชำระคืนก่อนหลัง โดยเฉพาะหนี้ที่ ให้ระบุสาระสำคัญแห่งเงื่อนไขไว้ด้วย

2.3 หนี้สินอื่น หมายถึงหนี้สินที่ไม่อาจระบุได้ในรายการ 2.1 และ 2.2 โดยแสดงเป็นขอรรวม

2.4 รายได้ออกการคัมขี ให้แสดง เป็นขอรรวมสุทธิ หลังจากหักจำนวนที่จะถือเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป

3. ส่วนของผู้ถือหุ้น

3.1 ทุนจดทะเบียน ให้แสดงประเภทของทุน จำนวนหุ้นที่จดทะเบียน มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น และจำนวนหุ้นเรือนหุ้น

3.2 ทุนนิ่งเรียกชำระแล้ว ให้แสดงประเภทของทุน จำนวนหุ้นที่ชำระ จำนวนเงินที่เรียกให้ชำระแล้ว

แบบ บ.จ.1

บริษัท..... (หลักทรัพย์และเงินทุน).....จำกัด

งบดุล

ณ วันที่.....

ทรัพย์สิน	25..	25..	หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	25..	25..
	(บาท)	(บาท)		(บาท)	(บาท)
ทรัพย์สินหมุนเวียน	<u>000</u>	<u>000</u>	หนี้สินหมุนเวียน	<u>000</u>	<u>000</u>
เงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร	000	000	เงินเบิกเกินบัญชี	000	000
เงินลงทุนชั่วคราว			ค้างเงินจ่าย		
- หลักทรัพย์รัฐบาล (ราคาตลาด	000	000	- เมื่อทวงถาม	000	000
- หุ้นกู้ (ราคาตลาด . . .)	000	000	- ตมท.เอาไปขายซื้อคืน	000	000
- หุ้นทุน (ราคาตลาด)	000	000	- ระยะเวลา	000	000
ตัวเงินรับ			เจ้าหนี้	000	000
- เมื่อทวงถาม	000	000	เจ้าหนี้ค้าง	000	000
- ระยะเวลา	000	000	ค่าใช้สอยที่จ่าย	000	000
ลูกหนี้	000	000	รายได้วิธีถ่วงน้ำหนัก	000	000
ทรัพย์สินเพื่อขาย	000	000	หนี้สินหมุนเวียนอื่น	000	000
.....			หนี้สินระยะยาว		
ทรัพย์สินหมุนเวียนอื่น	<u>000</u>	<u>000</u>		
หนี้สินระยะยาว	<u>000</u>	<u>000</u>	หนี้สินอื่น	<u>000</u>	<u>000</u>
ลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ	000	000	รายได้จากการค้าบัญชี	000	000
ลูกหนี้อื่น	000	000	รวมหนี้สิน	<u>000</u>	<u>000</u>
เงินลงทุนระยะยาว	<u>000</u>	<u>000</u>	ส่วนผู้ถือหุ้น		
- หลักทรัพย์รัฐบาล	000	000	ทุนจดทะเบียน	หุ้น	จำนวน
หุ้นกู้	000	000	มูลค่าหุ้นละ	บาท	เมื่อวัน
หุ้นทุน	000	000	ทุนชำระแล้ว	หุ้น	จำนวน
ทรัพย์สินถาวร	<u>000</u>	<u>000</u>	ชำระแล้วหุ้นละ	บาท	หุ้น
ที่ทำการและเครื่องใช้	000	000	ส่วนเกินทุน		
อสังหาริมทรัพย์อื่น	000	000		
ทรัพย์สินอื่น	<u>000</u>	<u>000</u>	กำไรสะสม		
รายได้จากการค้าบัญชี	000	000	เงินสำรองตามกฎหมาย	000	000
.....			กำไรสะสมจัดสรร	000	000
ยอดรวมทรัพย์สิน	<u>000</u>	<u>000</u>	กำไรสะสมที่ไม่ได้จัดสรร	000	000
หมายเหตุ			รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>000</u>	<u>000</u>
			ยอดรวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>000</u>	<u>000</u>

รายงานผู้สอบบัญชี

(ที่ตั้งสำนักงาน) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
 (.....)
 วันที่ (เจ้าพนักงานสอบบัญชี)

หมายเหตุท้ายแบบ บ.ง.ล.1

คำอธิบายเกี่ยวกับงบดุลของบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ (แบบ บ.ง.ล.1)

แบบบ.ง.ล.1 เป็นงบดุลที่กำหนดให้บริษัทซึ่งประกอบทั้งธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์จัดทำขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับแบบ บ.ง.ล.1 และแบบ บ.ล.1 การแสดงประเภทรายการและคำอธิบายประกอบการจัดทำงบดุลแบบ บ.ง.ล.1 นั้น ให้ถือคำอธิบายตามที่ได้กำหนดไว้ในการจัดทำงบดุลแบบ บ.ง.ล.1 เว้นแต่รายการทรัพย์สินหมุนเวียนประเภทเงินลงทุนชั่วคราว ให้รวมถึงหลักทรัพย์ที่ไ้ม้อันเนื่องจากการประกอบธุรกิจตามปกติ หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดที่ลงทุนไว้ และเงินลงทุนระยะยาวที่จะถึงกำหนดไถ่ถอนในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป โดยแยกแสดงตามประเภทของหลักทรัพย์ในราคาทุนพร้อมทั้งแสดงราคาตลาดของหลักทรัพย์ประเภทนั้น ๆ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

การแสดงผลรายการและ/หรือประเภทให้แสดงอย่างน้อยตามที่ได้กำหนดไว้ในแบบ

บ.ง.ล.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบกรณีที่มีการให้สินเชื่อบริการโดยกลุ่มบริษัทฯ ก็ให้แสดงไว้ด้วย

3.3 ส่วนเกินพบ ในแยกประเภทออกตามข้อเท็จจริง

3.4 กำไรสะสม ในแยกแสดงออกเงิน 3 ประเภท ดังนี้

3.4.1 เงินสำรองตามกฎหมาย

3.4.2 กำไรสะสมที่จัดสรร

3.4.3 กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร

หมายเหตุ 1. ความหมายของกำไรในใบงบการเงินนี้ นอกเหนือจากคำอธิบายที่กล่าวข้างต้น ให้เห็นไปตามคำวิเคราะห์ที่สำนักงานวิชาการบัญชีของสมาคมบัญชีแห่งประเทศไทย

2. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (Contingent liability) ในแสดงหมายเหตุไว้ท้ายงบดุล

3. กรณีที่ให้นำทรัพย์สินไปวางไว้เป็นหลักประกัน ในแสดงหมายเหตุไว้ท้ายงบดุล โดยระบุสาระสำคัญของเงื่อนไขไว้ด้วย

4. ใบกรณีที่ไม่ได้ประเภททรัพย์สิน หนี้สิน และส่วนของผู้อยู่ต้นถึงกล่าวข้างต้นก็ไม่จำเป็นต้องแสดง

ความแตกต่างระหว่างการเช่าซื้อและการซื้อยว่น 4

การเช่าซื้อคือการซื้อขายเงินผ่อนทันที โดยผลของกฎหมายแล้วมีความแตกต่างกันเป็นอันมาก แต่ในความหมายที่ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจกัน มักจะเรียกรวมกันและเข้าใจว่าเป็นเรื่องเดียวกัน ลักษณะของการเช่าซื้อตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 - เอกเทศสัญญา ลักษณะ 5 เช่าซื้อ คือ

มาตรา 572 "อันว่าเช่าซื้อนั้น คือสัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่า จะขายทรัพย์สินนั้น หรือจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสินเชื่อกับผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านี้คราว

⁴วิวัฒน์ รุจิวัฒนภทร "กระบวนการเช่าบ้าน - เงินผ่อนเงินต้น" วารสาร "บ้าน" ฉบับที่ 26 ปีที่ 3 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2513

สัญญาเขาขึ้น ถ้าไม่ไถ่เข้าเป็นหนังสือ หมายความว่า เป็นไหมะ"

มาตรา 573 "ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ด้วยส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่เจ้าของ โดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง"

มาตรา 574 "ในกรณีที่ดินไม่ใช่เงินสองคราวติด ๆ กัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ ถ้าเขานั้นบรรดาเงินที่ไถ่ไวยาฉวนตกอนให้รับเงินของเจ้าของทรัพย์สิน และเจ้าของทรัพย์สินยอมที่จะกลับเช่าครองทรัพย์สินนั้นได้โดยง่าย"

อนึ่ง ในกรณีกระทำผิดสัญญาเพราะที่ดินไม่ใช่เงินหนึ่ง เป็นคราวที่คู่กัน หมายความว่า เจ้าของทรัพย์สินยอมที่จะรับบรรดาเงินที่ไถ่ไวยาฉวนตกอน และกลับเช่าครองทรัพย์สินใดต่อเมื่อระยะเวลาไถ่เงินใดแทนกำหนดไปอีกงวดหนึ่ง"

จากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 572, 573 และ 574 พอจะสรุปใจความได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ผู้ให้เช่าต้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ให้เช่า
2. การเช่า เป็นสัญญาโดยคำมั่นว่า จะขายทรัพย์สินหรือให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า
3. โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เช่าต้องไถ่เงินเป็นจำนวนเท่าที่เช่านี้คราว
4. การเช่าต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นเป็นไหมะ จะฟ้องร้องบังคับกันไม่ได้
5. ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาเมื่อใดก็ได้ แต่จะไม่มีผลเลิกสัญญาด้วยการส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่เจ้าของ แต่เงินที่ชำระไปแล้ว ผู้เช่าจะเรียกคืนเหมือนการเลิกสัญญาทั่ว ๆ ไปไม่ได้
6. ถ้าผู้เช่าผิดนัดไม่ชำระเงินสองคราวติด ๆ กัน หรือทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาได้ และเงินที่ไถ่ไวยาฉวนตกอนให้รับได้ และผู้ให้เช่ายอมที่จะกลับเช่าครองทรัพย์สินนั้นได้โดยง่าย
7. ในกรณีที่การผิดนัดไม่ชำระเงินซึ่งเป็นคราวที่สุด (งวดสุดท้าย) นั้น ผู้ให้เช่าจะรับเงินและกลับเช่าครองทรัพย์สินได้เมื่อระยะเวลาไถ่เงินใดแทนกำหนดไปอีกงวดหนึ่ง เช่น วันที่ 1 ตุลาคม เป็นกำหนดชำระเงินงวดเดือนสุดท้าย จะบอกเลิกสัญญาได้ต่อเมื่อ

ทองแดงกวาดเดือนหนึ่งคือหนึ่งวัน 1 พ.ศ. จิกายนไปแล้วเท่านั้น

✓ ข้าราชการในการเช่าซื้อ คือ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งไม่โอนไปยังผู้เช่าซื้อ ถ้ามีการคิดสัญญา เจ้าของทรัพย์สินที่อยู่ในเช่าซื้อสิทธิริบเงินที่ส่งไปแล้วทั้งหมดและยึดทรัพย์สินที่คืนได้

ความแตกต่างระหว่างการเช่าซื้อและการซื้อขายนั้น คือ การซื้อขายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 453 ได้บัญญัติไว้ว่า

"สัญญาซื้อขายนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ขาย โอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้ซื้อ และผู้ซื้อตกลงว่า จะในราคาทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขาย"

ดังนั้น การซื้อขายเงินยืม กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจึงตกเป็นของผู้ซื้อทันที เว้นแต่จะมีเงื่อนไขในสัญญาตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น นอกจากนี้ หากผู้สัญญาซื้อขายเงินยืมขณะนั้นตกลงเลิกสัญญาโดยไม่มีผู้ใดคิดสัญญา ผู้สัญญาขอคืนฐานะเดิม เงินและทรัพย์สินที่ซื้อขายตกลงกันทั้งหมด (เว้นแต่สัญญาจะกำหนดไว้เป็นพิเศษ) ต่างกับการเช่าซื้อที่จะเรียกเงินที่ชำระไปแล้วคืนไม่ได้

ประการสำคัญ ถ้าผู้ซื้อเงินยืมผิดสัญญา ผู้ขายจะริบเงินที่ชำระไปแล้วและกลับเช่าครองทรัพย์สินที่ขายเพิ่มเติมกับการเช่าซื้อไม่ได้ ผู้ขายได้แต่จะฟ้องเรียกในผู้ซื้อคือในราคาและเรียกค่าเสียหายเท่านั้น เพราะกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ตกเป็นของผู้ซื้อแล้ว

พิจารณาจะเห็นว่า การทำเป็นสัญญาเช่าซื้อ ผู้ขายยอมอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าค่าเงินหนึ่งคือสัญญาซื้อขายเงินยืม เพราะเหตุที่ว่าการเช่าซื้อคือสัญญาในคำที่ว่าขายหรือให้ทรัพย์สินตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า กรรมสิทธิ์ยังไม่ได้ตกเป็นของผู้เช่าซื้อ เพียงแต่ผู้เช่าซื้อสิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้นได้ ดังนั้น หากผู้เช่าซื้อนำทรัพย์สินที่เช่าไปจำหน่ายแล้วปล่อยให้ทรัพย์สินหลุดไปก็ดี หรือนำเอาไปขายในผู้อื่นก็ดี แล้วไม่ยอมส่งเงินให้แก่ผู้ให้เช่าผู้ซื้ออีกต่อไปเช่นนี้ นอกจากจะต้องรับผิดชอบทางแพ่งแล้ว ยังมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ฐานยึดออกฉ้อ มาตรา 352 บัญญัติไว้ว่า

"ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้อื่น หรือสิ่งผู้อื่นเป็นเจ้าของโดยมิชอบด้วย เป็นคดียังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของเขาหรือบุคคลอื่นฝ่ายใดโดยทุจริต ผู้ใดกระทำความผิดนี้แก่บุคคลอื่น ต้อง

ระวาง โนแจคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 6,000.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

แต่ความผิดฐานลักขโมยที่เป็นการลักขโมยความลับได้ ดังที่ปรากฏในคดีของ
เจรจักษ์วิริทธิ์ ทำการย่นชำระเรือชกในราคาทรัพย์สินให้ครบถ้วน คือจำการประนอมหนี้
บริษัท เงินทุนจะไม่ผิดของ

สรุป

"บริษัท เงินทุน" ได้แก่ บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายให้ประกอบธุรกิจ
เงินทุน

"ธุรกิจ เงินทุน" คือ ธุรกิจที่กู้ยืม เงินจากประชาชน โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
หรือตราสารหนี้ที่ขายออกตามดิน และนำเงินนั้นไปลงทุนอีกต่อหนึ่ง ธุรกิจเงินทุนมีข้อแตกต่าง
ที่นำตัวจากกิจการธนาคารพาณิชย์ คือ ไม่สามารถรับเงินฝาก ให้บริการการใช่เช็ค หรือ
นำธุรกิจเงินตราต่างประเทศได้ การประกอบธุรกิจเงินทุนถือได้ว่า เริ่มขึ้นอย่างเริ่มกิจ
กนระในระเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2512 จากนั้นได้มีบริษัทจำกัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจ
เงินทุนอีกเป็นจำนวนมาก

ในการดำเนินงานของบริษัทเงินทุนนั้น ต้องมีคดีของ กฏปฏิบัติความประกาศของคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ประกาศของกระทรวงการคลัง และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย
บริษัทเงินทุนที่ประกอบธุรกิจการเช่าอรรถยนต์รถ เรนเดียวกัน เมื่อไม่นานมานี้ได้เกิดปัญหา
ขึ้นเล็กน้อยเกี่ยวกับประกาศของกระทรวงการคลัง คือ บริษัทเงินทุนที่ประกอบกิจการด้านการ
ให้เช่าอรรถยนต์รถนั้นว่า เป็นกิจการ เงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริ โทคดังกล่าวแล้ว
โดยให้กู้ยืมเงินเพื่อไปใช้เกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าโดยมีราคาเป็นวงศ ๆ หรือโดยให้
เช่าอรรถยนต์รถที่ปรากฏในประกาศของกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้
ความหมายไว้ว่า บริษัทเงินทุนที่ระคมทุนมาจากแหล่งต่าง ๆ นั้น เมื่อนำเงินทุนไปหาผล
ประโยชน์ เช่น นำไปลงทุนในกานให้เช่าอรรถยนต์รถนั้น บริษัทเงินทุนจะคงให้กิจการอื่นกู้ยืม
ไปเก็บกอน และในกิจการนั้นเป็นผู้นำการให้เช่าอรรถยนต์และสงคอกเงินจากการกู้ยืมนั้นให้
เป็นผลตอบแทนแก่บริษัทเงินทุน หมายความว่า ไม่ใ้กำหนดให้บริษัทเงินทุนทำดีเขาเช่าอรรถ
ยนต์กับเขาเช่าอรรถยนต์เอง การที่ผู้เช่าอรรถยนต์เขาเช่าอรรถยนต์กับบริษัท เงินทุนโดยตรงนั้นไม่

ถูกควบคุมค่าประกาศของกระทรวงการคลัง ควรจะเป็นบริษัทหรือกิจการอื่นแห่งหนึ่งซึ่งก็คือผู้จำหน่ายได้รถยนต์รายย่อย ๆ ออกไปนั่นเองที่จะทำสัญญาเช่ารถกับผู้ใช้เช่า

อย่างไรก็ตาม เหตุที่ธุรกิจเงินกู้ธนาคารให้เช่ารถยนต์ยังคงค้างคาในลักษณะติดต่อกับผู้ใช้เช่าโดยตรง เป็นส่วนใหญ่ เพราะธุรกิจเหล่านี้ได้เกิดขึ้นและเจริญเติบโตมาเป็นเวลาเกือบ 20 ปีแล้ว มีจำนวนรถยนต์เพิ่มขึ้นด้วยเงินลงทุนเป็นพัน ๆ ล้านบาท แต่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 50 หรือหนึ่งประกาศของกระทรวงการคลังนี้จึงจะประกาศออกมาเมื่อปี พ.ศ. 2515 นี้เอง ซึ่งถ้าจะให้บริษัทเงินกู้ทุกแห่งหันไปปฏิบัติตามโดยถูกควบคุมประกาศของกระทรวงการคลังฉบับนี้ในทันที ก็จะทำให้เกิดความปั่นป่วนในบริษัทเงินกู้และจะกระทบกระเทือนถึงเศรษฐกิจของประเทศด้วย ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงได้อนุญาตให้บริษัทเงินกู้เหล่านี้ทำนิติกิจการขอไปไม่ได้โดยถูกควบคุมกฎหมาย

ต่อมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ได้มีประกาศของกระทรวงการคลังอนุญาตให้บริษัทเงินกู้สามารถเช่ากิจการให้เช่ารถยนต์กับผู้ใช้เช่าโดยตรงได้ ให้เช่าต่าง ๆ จึงหายไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย